Бекітемін:
ЖШС «Qazyna balabaqshasy»
меңгерушісі:
____________М.Үсенбаева

«Балбөбек» ортаңғы тобының маусым айының циклограммасы 2023-2024 оқу жылы

Білім беру ұйымы: ЖШС «Qazyna» balabaqshasy
Топ: "Балбөбек"ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
МАУСЫМ АЙЫ 1 апта

Апта күндері	**Дүйсенбі** күні 03.06.24	**Сейсенбі** күні 04.06.24	**Сәрсенбі** күні 05.06.24	**Бейсенбі** күні 06.06.24	**Жұма** күні 07.06.24
Таңертеңгі қабылдау: **Таңғы жаттығу** **Таңғы асқа дайындық** **Таңғы ас**	Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. I. Жүру, жанымен жүру,баяу жүгіру, әр түрлі бағытта жәй жүгіру, жартылай шеңбер болып тұру. басын оңға, солға бұрып сәлемдесіп иілу. II. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық қол кеудеде, шынтақтан бүгілген 1-қолды алға созу, 2-жоғары созу, 3-бастапқы қалыпқа оралу.4-5 рет кайталау. III. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол белде:1-солға иілу, 2-бастапқы қалыпқа оралу, 3-оңға иілу, 4-бастапқы қалыпқа оралу 4-5 рет қайталау. IV.Бастапқы қалып. Аяқты созып отыру, қол белде:1-аяқты бүгіп,тізені құшақтау, 2-бастапқы қалыпқа оралу,4-5 рет қайталау Аяқ ұшымен, айналып секіру 5-6 секунд, еркін тыныс алу жаттығулары Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау, нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру.				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:	Түрлі түсті құрастыру материалдарынан ғажайып қалашық құрастырғызу. Өнер орталығында сурет салу, суретті карточкаларды	Белгілі затқа дейін 6м қашықтыққа биіктігі 30-40см жіптің астынан еңбектеп өтуді жетілдіру. Кітаптарды қарату, еңбек	Ертегі оқып беру. Кейіпкерлердің іс әрекеті туралы сұрақтарға жауап беруін дамыту. Ертегіні айтуын пысықтау	Асфальтта түрлі-түсті борлармен балалардың еркін сурет салуын ұйымдастыру. Табиғиқұрастырум атериалдарыменқұр	«Аялайық гүлдерді» аясында гүлдер қимылын қайталату . Қағаз гүлдерді алып, қолмен көрсетіп билету.

	бояту, дербес шығармашылық іс әрекеттерді ұйымдастыру.	түрлерібойынша әңгімелесу		астыру	
Серуенге дайындық	Өз бетінші киіну дағдыларын пысықтау, қатармен жүруді бекіту.				
Күндізгі серуен	Дәстүрліемессурет техникасыменсурет салғызу. **Қимылды ойын** «Тышқандар мен мысықтар»	**Құммен, сумен ойындар:** Қамалдар жасату, су шашу ойындарын ойнату Жеке еркін ойындар мен қимылды ойындарды ойнауын жетілдіру.	**Табиғат ауа райы:** Бақ-бақ гүлін теру. Жел ескенін бақылату Ата-ананың тілектерін ескере отырып құмның үстінде жалаң аяқ жүруді ұйымдастыру. 3-5 минут	**Музыкалық іс шара** «Жайдары жаз» Балалардың ата-аналарымен салған көрмені тамашалату, марапаттау.	**Ертегі шаңырағы:** «Түлкі мен тырна» ертегісін сахналату Ойын арқылы мейірімділік, ұқыптылық, ынтымақтастық сезімдерін тәрбиелеу.
Серуеннен оралу Гигиеналық Шаралар	Қатарды бұзбай жүру, киімдерін реттілікпен шешіп, шкафқа ұқыпты қоюын жайғастыру.				
Түскі асқа дайындық	Сумен қолдарын сабындап жууды, қолы мен бетін құрғатып сүртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау				

Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту,оны орындыққа іліп қойуын қалыптастыру				
Ұйқыдан ояну шынығу **Бесін ас**	**«Ригалық әдіс», бойынша шынықтыру шаралары** Киімдерін ұқыпты өздігенен киюі. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	Аңдардың үйшіктерін құрастыруды дамыту Ұнатып айтатын әндерін, билейтін билерін билету.	«Не жедің тауып айт»д/о Достық туралы суреттерді кітаптан қарату, оларды әңгімелеу, танитын кейіпкерлердің іс әркетін сахналату.	«Ерте, ерте, ертеде» тақырыпқа сәйкес аудио ертегін тыңдату	Дәстүрліемессуреттехникасыменсурет салғызу	«Лақтар мен қасқыр» ертегісінің кейіпкерлерінің суреттерін көрсету және қуыршақ кейіпкерлерді қолданып ертегіні айтып беру және ертегі желісі бойынша сұрақтарға жауап алу арқылы түсінігін тыңдап сөздік жұмыстар жүргізу. - балалар ертегінетуралы? - Қасқыр не істеді? Ертегідекімжақсыкімжаманекен?айтқызу
Серуенге дайындық	Реттілікпен киіну, қатарда тәртіп сақтап жүруді қалыптастыру.				
Серуендеу	«Сақина алу» қ/о	Ғажайып	«Қасқыр мен	«Қарақұс пен	«Поезд»қ/о

	Бір-бір бордан таратып беріп, еркін сурет салуына мүмкіндік беру. Балалардың борды қалай пайдаланып жатқанын бақылату және қандай сурет салғандары жөнінде сұрау	қоржыннан түрлі жануарлар ойыншықтарын шығару. Оларды сызықтың бойына тең етіп қойып жайғастыруын ұйымдастыру. Әржануардыңдосы нтапқызу. Құмжәнесументәжірибе жасату.	қоян»к/о Айналаға зейінмен қаратып, жаздың қандай белгілерін көріп тұрғаны жайлы сұрау арқылы әңгімелету Балалардың құммен еркін ойындарына жағдай жасау	балапандар»к/о Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру Құрастырғанқұрылыспенсюжеттіойыншықтардықолданы пойнату.	Ағаштарды бақылату, оларға күтім жасату
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	Отбасындағы сүйіспеншілік, сыйластық, мейірімділік туралы әңгімелесу				

Әдіскер: Усенбаева М.С.

Білім беру ұйымы: ЖШС «Qazyna» balabaqshasy
Топ: "Балбөбек"ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
МАУСЫМ АЙЫ - 2 апта

Апта күндері	**Дүйсенбі** күні 10.06.24	**Сейсенбі** күні 11.06.24	**Сәрсенбі** күні 12.06.24	**Бейсенбі** күні 13.06.24	**Жұма** күні 14.06.24
Таңертеңгі қабылдау: **Таңғы жаттығу** **Таңғы асқа дайындық** **Таңғы ас**	Балалармен сәлемдесуБаладанқандайкөңілкүйменкелгенінсуретарқылыкөрсетіп, сәлемдесудіпысықтау, баланыжекепікірінбілдіругетарту. I. Жүру, жанымен жүру,баяу жугіру, әр түрлі бағытта жәй жүгіру, жартылай шеңбер болып тұру. басын оңға, солға бұрылып сәлемдесіп иілу. II. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық қол кеудеде, шынтақтан бүгілген 1-қолды алға созу, 2-жоғары созу, 3-бастапқы қалыпқа оралу.4-5 рет кайталау. III. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол белде:1-солға иілу, 2-бастапқы қалыпқа оралу, 3-оңға иілу, 4-бастапқы қалыпқа оралу 4-5 рет қайталау. IV.Бастапқы қалып аяқты созып отыру, қол белде:1-аяқты бүгіп,тізені құшақтау, 2-бастапқы қалыпқа оралу,4-5 рет қайталау Аяқ ұшымен, айналып секіру 5-6 секунд, еркін тыныс алу жаттығулары Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымыншашпауға, сусындытөкпейішудіқалыптастыру				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті: уақыты_________	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті	Белгілі затқа дейін 6м қашықтыққа биіктігі 30-40см жіптің астынан еңбектеп өтуді дамыту.	Кітаптардан табиғаттың гүлденуі туралы суреттерді қарату, әңгімелеуді дамыту.	«Жануарлар саябағы». Ертегідегі жануарларды мүсіндету. Жеке жұмыстарды	Өзге адамдарың іс-әрекеттерін бақылату, көмек көрсету ниеттерін қолдау.

	ойындарын ойнату. әлеуметтік жәнеэмоционалдызияттытәрбиелеу:балалардыңназарына дамныңжекеқасиеттеріне(мейірімді, жанашыр, қамқор, сезімтал және іскер, еңбекқор, ұқыпты) аудару, жақсы және жаман әрекеттерді дұрыс бағалау тәжірибесін қалыптастыруды пысықтау.	Құрастыруматериалдарыменқұрастыруойындарын ойнату	Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту.	біріктіріп ұжымдық композиция жасату	
Серуенге дайындық	Өздігінен киіну дағдыларын бекіту, қатармен жүру, далада ойнайтын ойыншықтарды алып шығуға баулу.				

Күндізгі серуен	Шырайгүл және барқытгүлді тану, бақылап салыстыру. Дидактикалық ойын «Сыңарын тауып қос» Балабақша ауласында өсетін ағаштар және гүлдерге бақылау жасату. Ата-ананың сұраныстарын ескере отырып құмның үстінде жалаң аяқ жүру. 3-5 минут	«Тамшылар». дәстүрліемессуреттехникасыменсурет салғызу. Лэпбуккетамшылардыжапсырту. Жеке еркін ойындар мен қимылды ойындарды ойнауға жағдай жасау	**желілі ойын (жаңа)«**Бөпешім» Бөпені бесікке жатқызу киімін кигізіп, әлдилеп ұйқтауды жетілдіру. Балабақша ауласындағы гүлдерді, құстарды бақылату. Олардың тіршілігі туралы әңгімелету.	**Қуыршақ театры** «Ешкі мен қасқыр» ертегісін қуыршақ театры арқылы тамашалату, әсерлендіру. Алтын сандықтың ішінен әр түрлі ертегі кейіпкерлерінің киімі шығару. Балалардың қалаулары бойынша киім таңдап алып, қойылымдардысахналату дағдысын дамыту.	Ғажайып қорапшадан су құйғыш, күрек, шелек алғызу. Бұл заттармен не істейміз деп сұрау? . Сөйлеуқарқынынөзгертуқабілетіндамыту:баяусөйлеуді дамыту. **«Табиғаттағы еңбек»** Ағаштарға су құйғызу, жапырақтарын тамашалату.
Серуеннен оралу	Ойыншықтарды жинату, қатарды бұзбай жүруді, достарына мейірімділік таныту, көмектесуді пысықтау.					
Гигиеналық шаралар	Сумен қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сұртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.					
Түскі асқа дайындық, Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау					
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап немесе іліп қойуын қалыптастыру					

Ұйқыдан ояну шынығу,	**«Ригалық әдіс» бойынша шынықтыру шаралары** Киімдерін ұқыпты өздігенен киюді. Түймелерін қадауды, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту.				
Бесін ас	Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	«Табиғатпен тілдесу», балалармен қоршаған ортаны қорғау туралы әңгімелесу.	Сумен шынығудың пайдасы туралы әңгімелесу	Балалармен табиғат құбылыстары туралы әңгімелесу (жаздағы маусымдық өзгерістер, балалардың киінуі, күн сәулесінің адамға, табиғатқа әсерін таныту	«Саңырауқұлақтар әлемі» тақырыбында мүсіндеуді дамыту	Адамдар бір-бірін жақсы көретінін ұғындыру, дос болуға баулу.
Серуенге дайындық	Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтап, реттілікпен киіну. Қатрмен жүру. Балалардың еркін ойындары				
Серуендеу	«Ақ доп, қызыл доп» қ/о Құмда гүлдердің суретін салғызуу.	«Трамвай»қ/о Лэпбута гүлдер бағына әр бетіне сәйкесінше жапсырту	«Үрпек төбет»қ/о Еркін ойындар	«Күміс алу»қ/о Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету	«Допты дәлдеп лақтыр»қ/о
Үйге қайту **Ата-анаға кеңес**	Ата-аналармен бірге «Гүлдестелі ханшайым» байқауын өткізу бойынша кеңес жүргізу.				

Әдіскер: Усенбаева М.С.

Білім беру ұйымы: ЖШС «Qazyna» balabaqshasy
Топ: "Балбөбек"ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
МАУСЫМ АЙЫ - 3 апта

Апта күндері	**Дүйсенбі** күні 17.06.24	**Сейсенбі** Күні 18.06.24	**Сәрсенбі** Күні 19.06.24	**Бейсенбі** күні 20.06.24	**Жұма** күні 21.06.24
Таңертеңгі қабылдау **Таңғы жаттығу** **Таңғы асқа дайындық** **Таңғы ас**	Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Топтағы балалармен сәлемдесуді үйрету. I.Жүру, қолдарындағы гүлдерді жоғары көтеріп жүру жүгіру баяу және тез,екі қатарға бөлініп тұру. II.Бастапкы қалып - аяқты бірге қосып тұру, қол төменде: 1-қолды жоғары көтеру, 2-оңға тербелу, 3-солға тербелу, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау. III. Бастапқы қалып екі аяқ арасы ашык қол төменде: 1-қолды алға созу, 2-еңкейіп гүлдерді жерге қою, 3-бастапқы қалыпқа қайта оралу, 4-қолды алға созу , 5-жердегі гүлдерді қолға алу бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол төменде: 1-секіріп аяқ арасын қосу, гүлдері бар қолдарын жанына созу. Гүлдері бар қолдарын жоғары көтеріп бір орнында айналып жүгіру, еркін тыныс алу жаттығулары. Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру. майлықты колдануды үйрету.				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті		Допты қақпаға домалатуды үйрету, қос аяқпен бір мезгілде екпінмен итерілу және жартылай бүгілген аяқтың ұшына тұра білуін	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындарын ойнату.	Асфальтта түрлі-түсті борлармен балалардың еркін сурет салуын ұйымдастыру	«Аялайық гүлдерді» Гүлдер қимылын пысықтап, билеуту

		бекіту.	Жұмбақшешкізу,жаңылтпаш,санамақайтқызу,сөздікқорларын жаңасөздермен байыту.		
Серуенге дайындық	Өз бетінше киінулерін пысықтау, ойыншықтарды таңдап алып шығу, қатармен жүруін жетілдіру.				
Күндізгі серуен		Балалабақшада және үйде жеке бас тазалығын сақтау туралы әңгімелесу. Медициналыққабинеткесаяхат жасау. **Қимылды ойын** «Трамвай»	**Құстар** Балапан (тауық, үйрек, қаз балапандарының біреуі) қимылын бақылату, оған жем су беруді ұйымдастыру	**Музыкалық іс шара** «Гүлдестелі ханшайым» Жеке еркін ойындары мен «Ертегілер елінде» атты театрландырылған көріністі ұйымдастыру	**Үй жануарлары:** Қозы мен лақты салыстыру. Құммен ойнату, бассейінге түсу, жүзу жаттығуларын меңгерту
Серуеннен оралу	Ойыншықтарды тез жинау, қатарға тез тұру, реттілікпен шешіну алгоритімін пысықтау.				
Гигиеналық шаралар,	Сумен қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сүртуді сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі асқа дайындық Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап , іліп қойуын қалыптастыру				
Ұйқыдан ояну, Шынығу	Тыныстау жаттығуларын жасау, шынығу – уқалау, жолақшалармен жүру Киімдерін ұқыпты өздігенен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс кию. Қыз балалар шаштарын тарап жинап қоюды үйрету.				

Бесін ас	Қолын өз бетінше жуу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті		Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту	Сүйікті кейіпкерлері жайлы әңгімелесу	Жақсы көретін әндерін айтқызу.	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындарын ойнату, кітаптардан жануарлардың, құстардың суреттерін қарату.
Серуенге дайындық	Өз бетінше ұқыпты киіну, реттілікті сақтап, қатарда жүру.				
Серуендеу		«Сақина жасыру»қ/о Ұлттықойын	«Тышқандар мен мысықтар»қ/о	«Шыбыққа қалпақ кигізу»қ/о	«Қасқыр мен қоян»қ/о Су бетінде сурет салуға жағдай жасау
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	«Әлди-әлди ақбөпем» челенджі, әжесінің бесік жыры туралы ақпарат беру.				

Әдіскер: Усенбаева М.С.

Білім беру ұйымы: ЖШС «Qazyna» balabaqshasy
Топ: "Балбөбек"ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастағы балалар
МАУСЫМ АЙЫ - 4 апта

Апта күндері	**Дүйсенбі** күні 24.06.24	**Сейсенбі** күні 25.06.24	**Сәрсенбі** күні 26.06.24	**Бейсенбі** күні 27.06.24	**Жұма** күні 28.06.24
Таңертеңгі қабылдау:	Балалармен сәлемдесу. Қал жағдайын,көңіл күйін сұрау. Топтағы балалармен сәлемдесуді үйрету.				
Таңғы жаттығу	I. Жүру, аяқтың ұшымен журу, жүгіру, қолдарын жанына созып алмастыра жүру, жүгіру, екі қатарға тұру. II. Жан-жақты дамыту жаттығулар: Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде. 1-қолды жоғары көтеру, 2-қолды оңға сермеу, 3-солға сермеу, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық,қол төмен. 1-оң қолды көтеріп, солға иілу, 2-бастапқы қалып, 3-сол қолды көтеріп оңға иілу, 4-бастапқы қалып, 4-5 рет. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық,қол төмен. 1-қолды алға созу, 2-отыру, 3-тұру, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық қол жанында. 1-оң қолды жоғары көтеру, 2-түсіру, 3-сол қолды жоғары көтеру, 4-бастапқы калыпқа келу. 4-5 рет қайталау. III.Еркін тыныс алу жаттығулары.				
Таңғы асқа дайындық **Таңғы ас**	Қолын сабынмен жуу әдістерін пысықтау Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып асықпай,тамақты әбден шайнауға үйретуді пысықтау. Нан қиқымын шашпауға, сусынды төкпей ішуді қалыптастыру.Ас ішіп болған соң ризалығын білдіру.				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті:	Балалардан бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау. Сүйікті ойыншығы мен	Тепе-теңдікті сақтап, жіптің бойымен жүруді үйрету.	Допты қақпаға домалатуды үйрету, қос аяқпен бір мезгілде екпінмен	Дайын пішіндерден ұшып жүрген көбелектерді жапсырту	Ойыншықтарды үстелдің үстінде, астында, артында, жанында тәрізді

	ойыны туралы сұрау. Олойыншықтынеү шінжақсыкөретінде рінайтқызу.	«Гүлдер таласы» ертегісін оқып беру. Балаларды өз бетінше саханалауға талпындыру.	итерілу және жартылай бүгілген аяқтың ұшына тұра білуін бекіту.		көмекші сөздермен бірге қолдануды үйрету.
Серуенге дайындық	Реттілікпен киіну, қатармен жүруді пысықтау.				
Күндізгі серуен	**Шебер қолдар:** Түрлі жануарларды құрылыс материалдарынан құрастыруларын үйрету Жеке еркін ойындары мен топтық, топ аралық жалпы билер мен ән айтуды ұйымдастыру.	**Денсаулық іс – шарасы:** «Су патшалығына саяхат» мерекелік қойылымдарды ұйымдастыру. Бассейнде жүзу. Су патшалығы қойылымын тамашалату.	Балалабақшада және үйде жеке бас тазалығын сақтау туралы әңгімелесу. Медициналыққабине ткесаяхат жасау. **Қимылды ойын** «Трамвай»	**Қуыршақ театры** «Шалқан » ертегісі «Әр қашан күн сөнбесін» әнін айтқызу, би қимылдарын жасату көңіл көтеріп сезімдерін танытуға жетелеу.	**«Көңілді доп» үйірмесі** «Ақ доп, қызыл доп» «Әлди-әлди ақбөпем» челенджін қорытып, марапаттау.
Серуеннен оралу	Ойыншықтарды жинап, қатармен жүріп топқа оралу. Реттілікпен шешініп, киімдерін ұқыпты жинап қою				
Гигиеналық Шаралар	Сумен қолдарын сабындап жуу, қолы мен бетін құрғатып сүртуде сүлгіні дұрыс қолдану, киімдерін суламай, сүлгіні өз орнына ілу әдістерін пысықтау.				
Түскі асқа дайындық, Түскі ас	Тамақты дұрыс ішуді, қасық және шанышқыны, майлықты қолдануды, нан қиқымын шашпауды, сусын мен сорпасын төкпей ішуді пысықтау, тамақ ішіп болған соң ризашылығын айту.				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын ағыту, оны жинап н\е іліп қойуын қалыптастыру				
Ұйқыдан ояну, шынығу	Тыныстау жаттығуларын жасау, шынығу – уқалау, жолақшалармен жүру. Киімдерін ұқыпты өздігенен киюі. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді дамыту. Қыз балаларға шаштарын тарап жинап қоюды үйрету.				
Бесін ас	Қолын сабынмен жуу әдістерін пысықтау				

	Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтану кезінде аузын жауып жеуді дамыту				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	Көркемшығармаоқып беру.	Қорапшадағы ойыншықтармен ойын. Заттардыңсанын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыружәнеолардыңбіреуінбөліпкөрсетуді бекіту	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындарын ойнату, кітаптардан жануарлардың, құстардың суреттерін карату.	Лего ойыншықтары арқылы «Достар қалашығын» ұжымдасып құрастыруға жұмылдырып орындату	«Тамшылар». Дәстүрліемессуреттехникасыменсурет салғызу
Серуенге дайындық Серуендеу	Өз өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту.				
	«Сақина алу» қ/о Балабақша ауласында өсетін өсімдіктерге күтім жасату.	Балабақша ауласында өсіп тұрған гүлдерді санату, танып атату, оларға күтім жасату. Құмдаолардыңсуреттерінсалғызу.	«Тышқандар мен мысықтар»қ/о	«Өз үйіңді тап»қ/о Балабақша ауласындағы гүлдерді, құстарды санату. Оларға табиғи заттардан астау жасату.	«Торғайлар мен автомобильдер» қ/о Құммен, бояулармен еркін ойындар ұйымдастыру
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Судағы қауіпсіздік жөнінде ата аналарға кеңес				

Әдіскер: Усенбаева М.С.

Ортаңғы топ балаларына арналған шынықтыру шаралары.

«Ригалық әдіс»

Барлық жас ерекшеліктеріне сай шынықтырудың **«Ригалық әдіс»** атауы да бар. Мұның негізгі айырмашылығы сол жаяу , бірақ тұзды жолмен жүру. Бұл шынықтыруда 1,5-2 метрлік жұмсақ сүлгіні 10 % тұз ерітіндісімен сулап (100гр тұзды литр суға) балаға оның үстімен жүруді ұсынады. Сосын таза сумен аяқты жуады.

А.А. Уманскийдың нүктелі үгуі.

Бірінші аудан аймағы (төс сүйегі), бұл кезде оның қан түзілу қызметі жақсартады. Төс сүйегі қан айналымы интервациясы жақсартады,өкпе, өңеш, кеңірдек қан айналымы жақсарады.
Екінші аудан аймағы тері асты безі. Төс асты бездің (тимус) иммундық жауапты орны ерекше. Ауруға қарсы ағзаның өсу процесі мен дамуын қамтамасыз етеді.
Үшінші аудан аймағы синокаротидті қалқанша мен қалқанша жанындағы бездері қанның химиялық құрамы мен ағзаның эндокриндік реттеушілікті қадағалайды.
Төртінші және бесінші аудан аймағы мойын вегативті ганглиясы (жүйе түйіндері) олар қан тамырларды (бас, эндокриндік бездер, жүрек, асқазан, ішек) реттейді.
Алтыншы, жетінші, сегізінші аудан аймақтары бас сүйек-ми нервтері, олар , гипофиз құрылымдарымен, көру,есту вегативтік қызметтермен байланысты .
Тоғызыншы аудан аймағы бұл жүйелілік ерекшелігі. Оған әсер ету мидың жүйелі түрде жұмыс істеуі мен барлық ағзаны белсендіреді. Үгуді бірінші аудан аймағынан бастап белгіленген сандық реті бойынша жасалынады. Сұқ немесе ортаңғы саусақпен алғаш рет сағат тілі бойынша, сосын қарама-қарсы 3-4 секунд біртіндеп қысып, басып, айналмалы қозғалыспен белгілі аумаққа жан-жағынан жақындайды.
Үшінші және төртінші аудан аймағы бойынша саусақ пен мойынның артынан алға қарай сипалау арқылы жасалынады. Симметриялық аймақты бір мезгілде екі қолмен де жасауға болады.
Вирусты жұқпалы тыныс алу жолдарымен аурулармен жиі ауыратын балаларға арналған сақтандыру мен емдеудің іс шаралары.

Жалпақ табандылықтың алдын алу жұмыстары

Гимнастикалық орындықта,еденде отырып аяқты алға созып, қол аяқ үстінде, арқаны түзу ұстайды.
1. «Сәлеметсіз бе - сау болыңыз»
Табанмен әрі және бері қимыл жасау. (5-6 рет)
2. **«Иіліп сәлем бер»**
Аяқтың бармақтарын иілдіру және шалқайту. (8-10 рет)
3. «Үлкен бармақ өзінің кіші ағайындарымен ұрсып қалды»
Үлкен бармақты өзіне қарай қалған бармақтарды әрі қозғау. Егер қиын болса қолдың көмегімен жасау керек.
4. «Саусақтар ұрсып қалды -татуласты»

Аяқ ұшын жан-жаққа қарату, сосын бір-біріне жинастыру. (3-4 рет)
5. **«Өкшеұрсыпқалды да татуласты»**
Өкшелердіалшақұстау, сосын жинастыру. (3-4 рет)
6. «Қазсеруенгешықты»
Табанеденде ,бармақтарды бүгіп табанмен алға жүру . (2-3 рет)
7. «Шеңберлер»
Аяқсозылған. Табанды ішке созып сыртқа дөңгелете қозғалту. (5-6 рет)
8. «Кірпі»
Үгу добына табанды тіреп отыру. Допты қатты басып өкшеден аяқ ұшына және кері жылжыту. (8-10 рет)

Омыртқа қисаюуынан сақтандыратын жаттығулар.

1.Қолды қозғалтып жүру, аяқтың ұшымен жүру.
2.Ақырындап қолды көтеріп дем алу,түсіріп, дем шығару.
3.Қол белде , аяқты көтеріп, ішке тарту, бастапқы қалыпқа келу.(3-4 рет).
4.Қол кеуде алдында. Қолды жан-жаққа созып - дем алу, бастапқы қалыпқа келіп дем шығару (3-4 рет).
5.Арқаға жату,қолдене бойында . Аяқпен «велосипед» тебу (1-2 минут)
6.Ішпен жату, аяқ саусақтарынсозып, қолды жоғары созу-демалу- денені босаңсыту-демшығару. (2-4 рет)
7.Арқамен жату.Қолденебойында,аяқтарыбір-бірімен түйіскен.Барлықденеменоңға қисаю аяқ-қол солға қалыпты жағдайға келу- дем шығару. Басқа жағымен соны істеу (3-4 рет).
8.Гимнастикалық қабырғаға бетімен қарап тұрып рейканы иықтың деңгейінде ұстап, тізерлеп отыру, қайтадан қалыпқа келу. (3-4 рет)
9.Тұру, қол жан-жақта, баста құм салынған қалташа. Аяқтың ұшымен жүру.
10.Шеңбер болып тұру. Қолдарын ұстап қолда бәрімен бірге жоғары көтеру, төмен түсіру, дем алу – дем шығару. (3-4 рет)
11.Қолдармен шеңбер жасап тұру. Арқаны тік ұстап, тізерлеп отыру (3-4 рет)

Мүсін бұзылудың алдын-алу. Кешенді жаттығулар.

1. Доппен жаттығулар.
а) «Тұзу мүсін»
Допқа отырып, табаныды жерге тіреп, қолды шынатақтан бүккен күйде, арқаны тік үстау.
Орындалуы: осы қалыпты сақтап, басты түсірмей отыру.(15 секунд)
б**) «Спорттық жүріс»**
Орындалуы: табан қимылы (алма-кезек), аяқ ұшын жерден алмай оң сосын сол өкшемен, алма кезек көтеру.
в) «Иілу және созылу».
Қолды арқаға қойып, допқа отыру.
Орындалуы: 1- оңға бұрылу (солға), сол қолды жоғары ,созылу,2 бастапқы күйге келу (4 рет).

г) «Атқақарау».
Допүстінежату(арқамен). Қолды бос жіберу, аяқтытізеденбүгу.
Орындалуы: 1- қолдыкөтеру, атқақарау;2- бастапқы қалпына келу.(8-рет)
д) «Сайқымазақ».
Допта отырған күйі, қол белде.
Орындалуы: 1- Аяқты өкшеге қойып созу.Қолдары жан-жақта, бармақтарды бір-бірінен барынша ажырату. (7 рет)
е) «Сақина»
Ішпен доп алдында жату, саусақтар допта. Орындалуы: 1- аяқты бүгіп иілу аяқ ұштарын басқа дейін жеткізу. 2 – Бастапқы қалпына келу. (6 рет)
ж) «Доптар»
Допта отырып қолды жіберу.Өткізілуі: Допта отырып жеңіл секіру қолды жан-жаққа жоғары көтеріп алақанмен шапалақтау, алма-кезек тізені көтеру. 2 – бастапқы қалыпқа келу. (30 секунд)
1. Тұрып денені босаңсыту жаттығулары:
а) ақырын қолды көтеру, саусақтарды айналдырып «лақтырып» төмен түсіру.
б) Жан-жаққа жайымен босаңсыған қолдың көмегімен бұрылу.
2. Жатқандағы босаңсыту жаттығулары.
а) Қолдарды сілку.
б) Аяқты өзін және өзіне қарай қозғалту.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР

Қоян мен қасқыр *(Тәрбиеші балалармен бірге)*

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар
(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.
Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсінді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: кызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз тусінді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балаларжүгіреді. «Поезд станцияға жакындап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала оларқайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Қарақұс пен балапандар»

Педагог тауық болып, балалар балапан болып жем теруге шығады. Бір бала қарақұс болады. Жем теріп жүргенде қарақұс ұшып келеді. Барлық балапандар тауықтың қанатынын астына жасырынады.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалғанбалаларторғайларболыпорындықтардаотырады. Тәрбиеші торғайларғажемшашыпшақырады.
Торғайларжемтеребастағанкездезырылдап автомобиль келеді. Торғайларавтомобильденқашыпорындықтарынаотырақалады.
Мақсаты: Балалардыжылдамдыққа, шапшандыққаүйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

«Өзара айырмашылығын тап»

Мақсаты: 1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.